

ТЕОРЕТИЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

*І.О. Лютий, д-р екон. наук, проф., Київський національний
університет імені Тараса Шевченка*

Сутність концепції розвитку банківської системи полягає в теоретичному обґрунтуванні ключової ідеї, окресленні ідеології розвитку банківської системи України в умовах інтеграції до світового фінансового ринку. Такий підхід визначає необхідність системного аналізу процесу розвитку банківської системи України, розкриття його суперечностей і розуміння тенденцій. Дані процеси необхідно аналізувати, враховуючи досвід зарубіжних банківських систем і загальносвітові тенденції та закономірності розвитку фінансового ринку в контексті глобалізаційних процесів.

Теоретичне обґрунтування концепції розвитку банківської системи України повинно базуватися на реалізації пріоритетності довгострокових цілей якісного зростання та інтеграції до світового фінансового простору. В цьому контексті необхідно відмежуватись від включення в пріоритетні цілі концепції тактичних цілей, які зараз визначають пріоритети в розбудові банківської системи. Так, якщо на сьогодні завданням розвитку банківської системи є формування конкурентного середовища, наповнення кредитного ринку всім спектром банківської продукції, забезпечення нормативів щодо статутного капіталу, то, звичайно, ці цілі не можуть стати цілями стратегічного розвитку банківської системи, вони складають умову для такого розвитку.

Стратегічні цілі та пріоритети розвитку банківської системи повинні розкриватись через поєднання інтересів всіх суб'єктів грошово-кредитного ринку. Це, в свою чергу, визначає необхідність створення відповідного правового та інституціонального забезпечення, яке б дозволило через механізм ринкової конкуренції реалізувати об'єктивні процеси розбудови банківської системи.

На сьогодні основним тактичним завданням є перехід до дійсно ринкового механізму регулювання і взаємовідносин в банківській системі, поступовий відхід від адміністративних методів в перерозподілі і управлінні фінансово-грошовими ресурсами в межах банківської і фінансової системи в цілому. Запорукою такого переходу повинен стати розвиток фінансового і фондового ринку, його правове й інституціональне забезпечення, вільна конкуренція, рівні права і вільний доступ всіх суб'єктів до участі в операціях із фінансовими активами та отримання і використання доходу.

В цій ситуації надзвичайно велика роль Національного банку України, комерційних банківських інститутів, які є інститутами ринкової формації, хоча, необхідно констатувати, функціонують не за законами ринку. Саме банківські інститути повинні стати ініціаторами розбудови фондового ринку в Україні. Це дозволить: використовувати фінансові активи як інструменти в механізмі платежів та включити їх в структуру грошової маси, що значно покращить її якісні параметри; створити альтернативні параметри, а відповідно, джерела акумуляції і перерозподілу грошових доходів населення і суб'єктів підприємницької діяльності, що дозволить знизити ризики функціонування депозитного і кредитного ринків; суттєво знизити відсоткові ставки на

грошово-кредитному ринку за рахунок використання інструментів фінансового ринку та ринкового механізму ціноутворення; включити окремі банківські інститути в інфраструктуру фінансового ринку через зміну їх спеціалізації.

Однією з проблем банківської системи України є велика кількість банків, більшість з яких не відповідає сучасним вимогам і тенденціям розвитку. В цій ситуації ліквідація банків, їх реорганізація через адміністративні механізми є, на нашу думку, недоцільною, оскільки порушує стабільність і атмосферу довіри до всієї банківської системи. Розвиток фінансового, фондового ринку дозволить використати окремі банківські інститути, їх кадровий потенціал, матеріально-технічну базу як фінансово-кредитні інститути на ринку фінансових послуг.

Лютий, І.О. Теоретичне обґрунтування стратегії розвитку банківської системи України [Текст] / І.О. Лютий // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України : зб. тез доп. VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції (10-11 листопада 2005 р.) / УАБС НБУ. - Суми, 2005. - Вип. 8. - С. 10-11.